SKLEPI

SKLEP KOMISIJE

z dne 27. marca 2014

o državni pomoči SA.34572 (13/C) (ex 13/NN), ki jo je Grčija odobrila družbi Larco General Mining & Metallurgical Company S.A.

(notificirano pod dokumentarno številko C(2014) 1818)

(Besedilo v angleškem jeziku je edino verodostojno)

(Besedilo velja za EGP)

(2014/539/EU)

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti prvega pododstavka člena 108(2) Pogodbe,

ob upoštevanju Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru in zlasti člena 62(1)(a) Sporazuma,

po pozivu vsem zainteresiranim stranem, naj predložijo svoje pripombe v skladu z zgoraj navedenima določbama ([1]),

ob upoštevanju naslednjega:

1. **POSTOPEK**

(1) Grčija se je v okviru programa gospodarske prilagoditve lotila programa privatizacije ([2]). Družba Larco General Mining & Metallurgical Company S.A. (v nadaljnjem besedilu: Larco) je bila kot družba v lasti države določena za privatizacijo.

(2) Marca 2012 je Hellenic Republic Asset Development Fund (v nadaljnjem besedilu: HRADF) ([3]) obvestil Komisijo o predlagani privatizaciji družbe Larco. Da bi ugotovila, ali bi projekt privatizacije lahko sprožil kakršna koli vprašanja v zvezi z državno pomočjo, je Komisija aprila 2012 po uradni dolžnosti začela predhodno oceno.

(3) V okviru teh razprav se je na podlagi odgovora grških organov na vprašalnik 16. marca 2012 izkazalo, da je družba Larco že bila deležna državnih ukrepov. Komisija je zahtevala dodatne informacije v elektronskih dopisih z dne 18. aprila 2012, 24. aprila 2012, 5. julija 2012, 22. avgusta 2012 in 7. decembra 2012, ter z dopisi z dne 4. maja 2012 in 14. januarja 2013, na katere so grški organi odgovorili 20. aprila 2012, 26. aprila 2012, 3. oktobra 2012, 13. novembra 2012, 15. novembra 2012, 7. decembra 2012, 24. decembra 2012 in 18. januarja 2013. Službe Komisije in predstavniki grških organov so se srečali 30. aprila 2012 in 11. septembra 2012 v Atenah ter 25. januarja 2013 v Bruslju.

(4) Komisija je z dopisom z dne 6. marca 2013 (v nadaljnjem besedilu: sklep z dne 6. marca 2013) obvestila Grčijo, da se je odločila začeti postopek, določen v členu 108(2) Pogodbe, v zvezi z nekaterimi ukrepi pomoči, opisanimi v oddelku 2.2. spodaj (v nadaljnjem besedilu: formalni postopek preiskave).

([1]) UL C 136, 15.5.2013, str. 27.
([2]) Glej *Drugi program gospodarske prilagoditve za Grčijo – Prvi pregled december 2012*, http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/occasional_paper/2012/pdf/ocp123_en.pdf.
([3]) Hellenic Republic Asset Development Fund (HRADF) je delniška družba, ustanovljena 1. julija 2011 za vodenje postopkov privatizacije.

(5) Sklep z dne 6. marca 2013 je bil objavljen v *Uradnem listu Evropske unije* ([4]). Komisija je pozvala grške organe in zainteresirane strani, naj predložijo svoje pripombe v zvezi z ukrepi pomoči.

(6) Komisija je pripombe grških organov prejela 30. aprila 2013. Od zainteresiranih strani ni prejela nobenih pripomb.

(7) Grški organi so z elektronskim dopisom z dne 21. januarja 2014 obvestili Komisijo, da se strinjajo s sprejetjem sklepa v angleščini.

2. **OPIS UKREPOV POMOČI**

2.1 **Upravičenec**

(8) Družba Larco je specializirana za izkopavanje in predelavo laterita, izkopavanje lignita ter proizvodnjo feroniklja in stranskih proizvodov. Njene dejavnosti vključujejo raziskovanje, razvoj, rudarstvo, taljenje in trgovanje s proizvodi po celem svetu. Družba Larco je eden od največjih proizvajalcev feroniklja na svetu. Leta 2012 je zaposlovala 960 ljudi in se je torej uvrščala med velika podjetja ([5]).

(9) Med formalnim postopkom preiskave je bilo 55,2 % delnic družbe Larco v lasti grške države prek HRADF, 33,4 % v lasti National Bank of Greece S.A. (v nadaljnjem besedilu: NBG; zasebna finančna institucija) in 11,4 % v lasti Public Power Corporation S.A. (v nadaljnjem besedilu: PPC; ponudnik in proizvajalec električne energije v Grčiji, katerega večinski delničar je država).

(10) Družba Larco upravlja livarno v Larymni v osrednji Grčiji. Družba Larco ima tudi rudarske pravice v več krajih v Grčiji, in sicer v štirih skupinah: rudniki Agios Ioannis (blizu Larymne), rudniki Evia, rudniki Kastoria in rudnik lignita Servia.

(11) Družba Larco je bila ustanovljena 1989 kot nova pravna oseba po likvidaciji Hellenic Mining and Metallurgical S.A. iz Larymne (v nadaljnjem besedilu: stara družba Larco). Stara družba Larco je še vedno v likvidaciji, vendar so bila njena sredstva skupaj z ustreznimi obveznostmi leta 1989 prenesena na družbo Larco. Stara družba Larco je torej upnica družbe Larco.

2.2 **Opis ukrepov**

2.2.1 *Ukrep št. 1: Neizterjava dolga do ministrstva za finance*

(12) Aprila 1998 so družba Larco in njeni glavni upniki, namreč stara družba Larco, PPC in grška država, sklenili dogovor o poravnavi dolga. V skladu z dogovorom iz leta 1998 naj bi družba Larco za svoje obveznosti do teh upnikov plačevala obresti po 6-odstotni obrestni meri *per annum* (v nadaljnjem besedilu: p.a.). Vendar je dolg do grške države ostal nespremenjen oziroma se je nekoliko povečal vsaj od leta 2004 ([6]), dolg do PPC in stare družbe Larco pa je bil poravnan oziroma se je zmanjšal ([7]).

(13) Zato se zdi, da je država svoje posojilo družbi Larco obravnavala drugače kot druga dva upnika.

2.2.2 *Ukrep št. 2: Državno poroštvo leta 2008*

(14) Država je 22. decembra 2008 dala poroštvo za posojilo 30 milijonov EUR, ki ga je ATE Bank dala družbi Larco. Poroštvo je pokrivalo 100 % posojila do 3 let s poroštveno premijo 1 % p.a.

2.2.3 *Ukrep št. 3: Dokapitalizacija leta 2009*

(15) Upravni odbor družbe Larco je leta 2009 glede na negativno stanje lastniškega kapitala predlagal dokapitalizacijo v višini 134 milijonov EUR, trije delničarji pa so to potrdili. Vendar je samo grška država uveljavljala svoje pravice v celoti, medtem ko je banka NBG uveljavila svoje pravice le deloma, družba PPC pa sploh ni sodelovala pri dokapitalizaciji. Noben nov delničar ni prispeval k dokapitalizaciji.

([4]) Glej opombo št. 1.
([5]) Priporočilo Komisije 2003/361/ES z dne 6. maja 2003 o opredelitvi mikro, malih in srednjih podjetij (UL L 124, 20.5.2003, str. 36).
([6]) Leta 2004 je znašal 10,3 milijona EUR in se je stalno povečeval ter dosegel 13,5 milijona EUR leta 2011.
([7]) PPC: 39 milijonov EUR leta 2004, nič leta 2011; stara družba Larco: 48,3 milijona EUR leta 2007, 43,8 milijona EUR leta 2011.

(16) Dejanska dokapitalizacija je znašala samo 65,5 milijona EUR, pri čemer je država prispevala približno 45 milijonov EUR (69 % celotnega kapitalskega vložka) in NBG 20,5 milijona EUR (31 %). Kljub slabemu finančnemu položaju družbe Larco se zdi, da dokapitalizacija ni temeljila na načrtu prestrukturiranja, s katerim bi se obnovila sposobnost preživetja družbe, medtem ko se zdi, da je NBG odpisala knjigovodsko vrednost družbe, *„ker skupina ne predvideva, da bo dobila nazaj knjigovodsko vrednost naložbe glede na to, da je družba v velikih finančnih težavah“* ([8]) (glej uvodno izjavo 45 sklepa z dne 6. marca 2013).

2.2.4 *Ukrep št. 4: Državno poroštvo leta 2010*

(17) Država je 10. maja 2010 dala poroštvo za kritje bančne garancije, ki bi jo NBG dala družbi Larco za znesek približno 10,8 milijona EUR. Poroštvo je pokrivalo 100 % bančne garancije in je imelo neomejeno veljavnost ter poroštveno premijo v višini 2 % p.a.

2.2.5 *Ukrep št. 5: Bančne garancije namesto predplačila davčne globe leta 2010*

(18) Grški davčni organi so leta 2010 pregledali računovodske izkaze družbe Larco in zavrnili računovodsko obravnavo nekaterih izgub iz pogodb o varovanju pred tveganjem, povezanim s ceno niklja. Zaradi napačne vknjižbe izgub je bila naložena davčna globa v višini 190 milijonov EUR ([9]).

(19) Družba Larco je nato izpodbijala naložitev davčne globe pred grškimi sodišči. V skladu z grškim pravom ([10]) mora subjekt, ki mu je bila naložena davčna globa, vnaprej plačati 25 % zadevnega zneska, da lahko izpodbija naložitev davčne globe na sodišču (v tem primeru bi 25 % znašalo 47 milijonov EUR).

(20) Vendar je v primeru družbe Larco grško upravno sodišče odločilo, da družbo oprosti obveznosti, da vnaprej plača 25 % davčne globe, ter ji namesto tega naložilo obveznost, da predloži bančne garancije za samo 1,5 milijona EUR.

2.2.6 *Ukrep št. 6: Državna poroštva leta 2011*

(21) Država je 30. decembra 2011 dala poroštvi za posojili 30 milijonov EUR in 20 milijonov EUR, ki ju je ATE Bank dala družbi Larco. Eno od posojil (20 milijonov EUR) je že zapadlo, ko je bilo poroštvo dano. Poroštvi sta zagotavljali 100 % kritje in sta imeli premijo 1 % p.a.

2.3 **Razlogi za uvedbo formalnega postopka preiskave**

(22) Komisija je v sklepu z dne 6. marca 2013 (uvodne izjave 18 do 25) predhodno ugotovila, da bi bilo mogoče družbo Larco šteti za podjetje v težavah v smislu Smernic za reševanje in prestrukturiranje ([11]) od leta 2007. Glede na to je Komisija predhodno ugotovila, da je vseh šest ukrepov državna pomoč, in je izrazila dvome glede njihove združljivosti z notranjim trgom.

(23) Če gre pri ugotovljenih ukrepih za državno pomoč, bi njihova odobritev pomenila kršitev obveznosti priglasitve in mirovanja, ki ju določa člen 108(3) Pogodbe.

3. **PRIPOMBE GRČIJE**

3.1 **Podjetje v težavah**

(24) Grški organi so v svojih pripombah v okviru formalnega postopka preiskave trdili, da družba Larco ni bila podjetje v težavah v letih 2008 in 2009, saj so bile knjižene izgube posledica padca svetovne cene feroniklja v teh letih. Grški organi so trdili, da je družba Larco podjetje v težavah šele od leta 2010.

([8]) Opomba 24: Udeležba povezanih družb.
([9]) Grški organi so naknadno pojasnili, da se zadevni ukrep nanaša na dodatni davek in ne na davčno globo. Torej je treba ukrep št. 5 razumeti tako, da se nanaša na dodatni davek in ne na davčno globo, kot je napačno navedeno v sklepu z dne 6. marca 2013.
([10]) Grški zakonik o davku na dohodek 2238/1994 (Uradni list Helenske republike, FEK A 151, 16.9.1994), člen 74(9).
([11]) Sporočilo Komisije – Smernice Skupnosti o državni pomoči za reševanje in prestrukturiranje podjetij v težavah (UL C 244, 1.10.2004, str. 2).

3.2 **Ukrep št. 1: Neizterjava dolga do ministrstva za finance**

(25) Grški organi so trdili, da posojilo države družbi Larco niso bila državna sredstva, saj je šlo prvotno za zasebno posojilo, ki ga je dala Organisation for Entreprise Restructuring S.A. (organizacija za prestrukturiranje podjetij S.A., v nadaljnjem besedilu: OER). Ko je bila OER likvidirana v skladu z zakonom 2741/1999, so bile njene terjatve prenesene na državo.

(26) Poleg tega so pojasnili, da je dogovor o poravnavi dolgov iz leta 1998 vseboval posebna pravila za obravnavo in izterjavo neplačanih dolgov, ki naj bi veljala na koncu vsakega poslovnega leta, in sicer:

(a) če bi družba Larco imela dobiček med poslovnim letom, bi se pripisane obresti (6 % p.a.) najprej poplačale upnikom, preden bi se poplačala glavnica dolga;

(b) po poplačilu obresti bi družba Larco obdržala določen znesek od dobička za naložbe;

(c) po opravljenem iz točk (a) in (b), bi se preostali dobiček v računovodskih izkazih sorazmerno razporedil med upnike družbe Larco.

(27) Če družba Larco ne bi ustvarila nobenega dobička po 1999, so imeli upniki pravico, da terjajo plačilo svojega dolga na različne načine, kot so zapadlost plačila, kapitalizacija dolga itd. Vendar upniki niso bili upravičeni do prisilne izterjave neplačanega dolga, kot je zaseg premoženja družbe ali uvedba stečajnega postopka zoper družbo.

(28) Do leta 2003 so upniki prejemali pripisane obresti, kot je bilo dogovorjeno. V obdobju 2004–2007 pa družba Larco ni ustvarila nobenih dobičkov, zato ni prišlo do poplačila pripisanih obresti. Družba PPC je leta 2007 z družbo Larco sklenila sporazum o surovinah, s katerim so se strinjali vsi upniki in na podlagi katerega je družba Larco dobavljala lignit družbi PPC in s tem ustrezno zmanjševala dolg. Dolg do družbe PPC je bil leta 2011 v celoti poravnan.

(29) Stečajni upravitelj stare družbe Larco je šel v izterjavo dolga po sodni poti in očitno so bili nekateri zneski že plačani. Stara družba Larco je do leta 2011 izterjala 5 milijonov EUR neplačanega dolga v skladu z dogovorom iz leta 1998. Ker ima stara družba Larco dolgove tudi do grške države, je ta izterjala celoten znesek teh 5 milijonov EUR.

(30) V zvezi z neposrednim dolgom družbe Larco do grške države je država družbi Larco redno pošiljala račune za letni znesek dolga, vključno z letnimi pripisanimi obrestmi.

(31) Zato so grški organi trdili, da pri dolgu, ki izhaja iz dogovora iz leta 1998, ne bi moglo iti za državna sredstva in da v nobenem primeru ni šlo za selektivno prednost v korist družbe Larco.

3.3 **Ukrep št. 2: Državno poroštvo leta 2008**

(32) Grški organi so se sklicevali na Obvestilo o poroštvih ([12]), in zlasti na oddelek 3.2 tega obvestila, ki vsebuje pogoje, pod katerimi lahko Komisija izključi, da gre pri posameznem poroštvu za državno pomoč. Po mnenju grških organov:

(a) družba Larco ni bila podjetje v težavah, ko je bilo poroštvo dano;

(b) obseg poroštva je bilo mogoče pravilno določiti ob njegovi dodelitvi;

(c) poroštvo je bilo dano za zavarovanje dolga (posojilo z izdajo obveznic) in je torej lahko preseglo 80 % neplačanega dolga;

(d) 1-odstotna premija, plačana za poroštvo, je bila tržno naravnana cena, ki je odražala finančni položaj družbe Larco.

(33) Grški organi so torej zatrjevali, da državno poroštvo leta 2008 ni bilo državna pomoč.

(34) Grški organi so pojasnili, da je bil ukrep št. 2 sprejet na podlagi ministrske odločbe YA 2/93378/0025 z dne 22. decembra 2008 in da je pokril točen znesek 30 000 000 EUR.

([12]) Obvestilo Komisije o uporabi členov 87 in 88 Pogodbe ES za državno pomoč v obliki poroštev (UL C 155, 20.6.2008, str. 10).

3.4 **Ukrep št. 3: Dokapitalizacija leta 2009**

(35) Grški organi so trdili, da je bil namen udeležbe države v dokapitalizaciji zaščititi vrednost družbe glede na prihajajočo privatizacijo in zaradi izvedbe načrta prestrukturiranja. Država je pri svoji odločitvi upoštevala potencialno rast družbe Larco, vrednost njenega premoženja in splošen položaj na trgu feroniklja ter ukrepe prestrukturiranja in zniževanja stroškov.

(36) Banka NBG je prispevala 31 % k dokapitalizaciji. Drugače od države se je banka NBG odločila, da le deloma uveljavlja svoje pravice. Grški organi so trdili, da je bil cilj banke NBG ohraniti določen nadzor nad družbo in se torej njenih ukrepov ne sme obravnavati kot pomanjkanje zaupanja v prihodnost družbe Larco. Banka NBG je zares zmanjšala svojo udeležbo v družbi Larco na minimum, ki je v skladu z grškim pravom potreben za veto glede določenih pomembnih odločitev upravnega odbora.

(37) Tretji delničar, družba PPC, se je izrecno odločil, da ne bo sodeloval v dokapitalizaciji in tako sprejel, da se bo njegov delež zmanjšal. Grški organi so trdili, da družba PPC ni sodelovala, ker je bil njen namen omogočiti državi, da ima večji večinski delež zaradi privatizacije družbe.

(38) Na koncu so grški organi trdili, da je država delovala kot vlagatelj v tržnem gospodarstvu in da torej dokapitalizacija leta 2009 ni bila državna pomoč.

(39) V zvezi z datumom dodelitve grški organi niso dali odločilnih informacij. Iz zapisnika skupščine delničarjev je razvidno, da je grška država 15. aprila 2009 prispevala 15 000 000 EUR k dokapitalizaciji na podlagi dokumenta ministrstva za finance Οικ2/27694/0025 ob upoštevanju celotnega prispevka države k dokapitalizaciji, ki je znašal 44 999 999,40 EUR. Iz računovodskega izkaza družbe Larco za leto 2009 je razvidno, da je bil sklep o dokapitalizaciji sprejet 14. maja 2009, vendar ne pojasnjuje, kdaj je bil novi kapital dejansko vložen.

3.5 **Ukrep št. 4: Državno poroštvo leta 2010**

(40) Grški organi so pojasnili, da je stara družba Larco glede na dogovor iz leta 1998 terjala poplačilo dolga družbe Larco pred grškimi sodišči in da obstaja vrsta sodb in razveljavitev, med drugim v zvezi z dolgom v višini približno 10,5 milijona EUR ([13]).

(41) V okviru pritožbe družbe Larco je grško vrhovno sodišče zaradi nevarnosti nepopravljive škode začasno odložilo plačilo dolga v višini približno 10,5 milijona EUR do pravnomočne sodbe ustreznega sodišča. Odlog je bil odobren pod pogojem, da družba Larco predloži bančno garancijo stari družbi Larco za odložen znesek. Banka NBG je izdala bančno garancijo družbi Larco za približno 10,8 milijona EUR (10,5 milijona EUR za prvotno izpodbijani dolg + 0,3 milijona EUR za pravne stroške). Bančna garancija pa je bila krita z državnim poroštvom za celoten znesek skupaj s premijo v višini 2 % p.a. za neomejeno obdobje.

(42) Grški organi so pojasnili, da je ukrep sprejela država kot delničar z namenom izpolnitve pogojev odloga in zaščite svoje naložbe pred zapadlimi dolgovi. Sicer odlog ne bi veljal in bi stara družba Larco imela pravico do izterjave dolga, lahko tudi z zasegom premoženja družbe Larco. Družba Larco bi lahko potem postala insolventna. Po mnenju grških organov banka NBG ne bi izdala bančne garancije brez državnega poroštva.

(43) Grški organi so pojasnili, da je bil ukrep št. 4 sprejet na podlagi ministrske odločbe YA 2/923/0025 z dne 10. maja 2010 in da je pokril točen znesek 10 510 824,95 EUR in 310 000 EUR za pravne stroške, torej skupaj 10 820 824,95 EUR.

3.6 **Ukrep št. 5: Bančne garancije namesto predplačila davčne globe leta 2010**

(44) Grški organi so pojasnili, da se zadevni ukrep nanaša na dodatni davek, in ne na davčno globo. Dodatni davek se je naložil, ker se davčni organi niso strinjali, da bi bilo treba izgube iz pogodb o varovanju pred tveganjem odbiti od neto dohodkov družbe Larco, kot je trdila družba Larco. Grški organi so prav tako pojasnili, da je sodišče pozvalo družbo Larco, da predloži bančne garancije v skupni vrednosti 4,7 milijona EUR.

([13]) Po mnenju stare družbe Larco so to obresti, pripisane glavnici, priznani z dogovorom iz leta 1998.

(45) Grški organi so predložili dokaz, da je bilo družbi Larco dovoljeno nadomestiti predplačilo dodatnega davka z bančnimi garancijami na podlagi splošnega zakonskega predpisa. V sodbi sodišča, s katero je bilo družbi Larco dovoljeno, da nadomesti predplačilo dodatnega davka z bančnimi garancijami v skladu z nacionalnim zakonom ([14]), je bil uporabljen test tehtanja, upoštevajoč koristi upnika (država) in sposobnost preživetja dolžnika (družba Larco), in sodišče je odločilo, da začasno odloži obveznost vnaprejšnjega plačila 47 milijonov EUR (to je 25 % dodatnega davka) in jo nadomesti z bančnimi garancijami v skupni višini 4,7 milijona EUR. Ta odlog naj bi veljal, dokler se ne izda pravnomočna sodba v zvezi s postopkom, ki ga je začela družba Larco zoper državo zaradi naložitve dodatnega davka.

(46) Poleg tega so grški organi zatrjevali, da država nima vpliva na odločitev nacionalnih sodišč.

(47) Grški organi so prav tako pojasnili, da je kljub začasnemu odlogu država v praksi izničila finančni učinek tega odloga, tako da je dodatni davek, ki ga je dolgovala družba Larco, odbila od zneskov, ki jih je država dolgovala družbi Larco, kot so davek na dohodek ali obračuni DDV. To je bilo mogoče na podlagi nove zakonodaje v zvezi s pospeševanjem izterjave davkov v Grčiji.

(48) Torej je očitno, da je država od dolgovanega zneska v zvezi s predplačilom dodatnega davka družbe Larco dejansko že izterjala vsaj 16,1 milijona EUR.

3.7 **Ukrep št. 6: Državno poroštvo leta 2011**

(49) Grški organi so pojasnili, da nobeno od obeh posojil, za kateri sta bili dani poroštvi, ni zapadlo. ATE Bank je dala posojilo 20 milijonov EUR za refinanciranje starejšega posojila v višini 20 milijonov EUR, ki je zapadlo.

(50) Grški organi so trdili, da obe državni poroštvi nista vključevali državnih sredstev, saj je država dolgovala družbi Larco 60 milijonov EUR iz naslova obračunov DDV. Torej bi se v primeru uveljavljanja poroštev lahko zneski odbili od neplačanega dolga države.

(51) Organi so tudi trdili, da če bi ukrep bil pomoč, bi ga bilo treba šteti za združljivega z notranjim trgom, saj je bil v skladu z Začasnim okvirom ([15]) in upoštevno grško začasno shemo za poroštva za posojila (v nadaljnjem besedilu: začasna poroštvena shema) ([16]). Zlasti so organi menili, da razen tega, da je bila družba Larco ob sprejetju ukrepa podjetje v težavah, so bili ostali pogoji iz sheme izpolnjeni:

(a) družba Larco je bila velika družba;

(b) posojilo v višini 30 milijonov EUR je bilo naložbeno posojilo, posojilo v višini 20 milijonov EUR pa je bilo posojilo za financiranje starejšega posojila, ki je bilo dano za naložbo;

(c) poroštvi sta bili dani pred koncem leta 2011;

(d) skupni znesek obeh posojil, zavarovanih s poroštvom, je presegal letno maso plač družbe Larco za samo 3 milijone EUR;

(e) poroštva so krila 100 % posojila, vendar je bil tak ukrep edina možnost družbe Larco, da pridobi financiranje, zaradi posebnega položaja grškega gospodarstva;

(f) poroštvi sta vsebovali premijo v višini 1 % p.a., ki bi jo bilo treba šteti za tržno premijo.

(52) Nazadnje so grški organi navedli, da je treba, če bi Komisija ugotovila, da je bil ukrep pomoč in da pogoji za začasno poroštveno shemo niso bili izpolnjeni, ukrepe šteti za pomoč za reševanje. Tako pomoč bi bilo treba šteti za priglašeno, saj je bila Komisija seznanjena z ukrepom v odgovoru z dne 16. marca 2012 na vprašalnik na stopnji predhodne preiskave po uradni dolžnosti.

(53) Po mnenju grških organov je bila pomoč skladna z zahtevami Smernic za reševanje in prestrukturiranje, saj:

(a) je šlo za likvidnostno podporo v obliki poroštev za posojila;

(b) je bila upravičena na podlagi resnih socialnih težav in ni imela škodljivih učinkov na druge države članice;

([14]) Členi 200 do 205 zakonika o upravnih postopkih.
([15]) Začasni okvir Unije za ukrepe državnih pomoči v podporo dostopu do financiranja ob trenutni finančni in gospodarski krizi (UL C 83, 7.4.2009, str. 1).
([16]) N 308/2009, sprejet 30. junija 2009.

(c) so grški organi pripravljali načrt prestrukturiranja v sodelovanju s Komisijo;

(d) je bila omejena na znesek, ki je bil potreben za nadaljnje poslovanje podjetja za omejeno obdobje;

(e) je upoštevala pogoj „enkrat in zadnjič“, ker družba Larco v preteklosti ni prejela pomoči za reševanje ali prestrukturiranje;

(f) je družba Larco predstavila poslovni načrt državi, s katerim je utemeljila potrebo po 30 milijonih EUR sredstev za naložbe.

(54) Grški organi so pojasnili, da je bil ukrep št. 6 dodeljen na podlagi (i) ministrske odločbe YA 2/95156/0025 z dne 30. decembra 2011, pri čemer je pokril točen znesek 30 000 000 EUR, in (ii) ministrske odločbe YA 2/95161/0025 z dne 30. decembra 2011 za točen znesek 20 000 000 EUR.

4. **OCENA**

(55) Ta sklep najprej obravnava vprašanje, ali je družba Larco podjetje v težavah v smislu Smernic za reševanje in prestrukturiranje. Nato se bo v sklepu presojalo, ali so ukrepi, ki so predmet preiskave, državna pomoč, dodeljena družbi Larco, v smislu člena 107(1) Pogodbe in, končno, ali bi taka pomoč lahko bila združljiva z notranjim trgom.

4.1 **Težave družbe Larco**

(56) V sklepu z dne 6. marca 2013 in zlasti v uvodnih izjavah 18 do 25 tega sklepa je Komisija predhodno menila, da je bila družba Larco podjetje v težavah, ko je bilo sprejetih zadevnih 6 ukrepov. Ključni finančni podatki družbe Larco za obdobje od 2007 do 2011 so navedeni v preglednici:

Ključni finančni podatki družbe Larco za obdobje 2007-6/2012 (v milijonih EUR)

	2007	2008	2009	2010	2011	Prva polovica leta 2012 (*)
Promet	549,3	284	98,8	239	311	154,6
Dohodki pred obdavčitvijo	23	– 116	– 105	6,4	6,5	– 12,2
Delniški kapital	163,8	163,8	109	109	109	109
Lastniški kapital	104	– 0,4	– 35	– 31	– 26	– 39
Skupaj dolg	141,2	230,1	233,9	261,8	262,7	326,0
Dolg/lastniški kapital (razmerje)	1,3	– 575,0	– 6,6	– 8,3	– 10,1	– 8,4

(*) Podatki, ki jih je predložil HRADF.

(57) Dalje, v točki 10(a) Smernic za reševanje in prestrukturiranje je navedeno, da je družba z omejeno odgovornostjo v težavah tedaj, ko „je izginila več kot polovica njenega delniškega kapitala, od česar je več kot četrtino kapitala izgubila v zadnjih 12 mesecih“. To odraža domnevo, da družba, ki se sooča z visokimi izgubami svojega delniškega kapitala, ne bo sposobna poravnati izgub, kar bi v kratko- ali srednjeročnem obdobju skoraj gotovo ogrozilo obstoj družbe (kot je določeno v točki 9 istih smernic).

(58) Poleg tega lahko podjetje v skladu s točko 11 Smernic za reševanje in prestrukturiranje velja za podjetje v težavah, „ob prisotnosti običajnih znakov podjetja v težavah, kot so naraščajoče izgube, upadanje prometa, kopičenje zalog, presežna zmogljivost, padanje denarnih tokov, naraščajoči dolgovi, naraščajoči stroški obresti ali zmanjševanje čiste vrednosti sredstev“. Glede tega je Splošno sodišče navedlo, da je „obstoj negativnega lastniškega kapitala […] mogoče […] šteti za pomemben znak finančnih težav podjetja“ ([17]).

([17]) Združeni zadevi T-102/07 Freistaat Sachsen proti Komisiji in T-120/07 MB Immobilien in MB System proti Komisiji, ZOdl., str. II-585, točka 106.

(59) Glede na računovodske izkaze družbe Larco za obdobje 2007-(prva polovica leta) 2012, se delniški kapital družbe ni zmanjšal za več kot polovico. Vendar je v istem obdobju lastniški kapital družbe postal negativen. V prejšnjih primerih je Komisija menila, da če ima družba negativen lastniški kapital, to pomeni, da je bil celoten delniški kapital te družbe izgubljen in obstaja *a priori* domneva, da so merila iz točke 10(a) Smernic za reševanje in prestrukturiranje izpolnjena ([18]).

(60) V primeru družbe Larco Komisija meni, da se samo zdi, da se njen delniški kapital ni zmanjšal za več kot polovico, ker družba ni sprejela ustreznih ukrepov, kot je običajno v skladu z grško zakonodajo ([19]). Cilj takih ustreznih ukrepov je, da spremenijo lastniški kapital družbe iz negativnega v pozitivnega in da ga hkrati povečajo na ustrezno raven. Taki ustrezni ukrepi bi lahko bili bodisi kapitalizacija izgub ali dokapitalizacija ali oboje.

(61) V tem pogledu Komisija meni, da bi kapitalizacija izgub povzročila izgubo celotnega delniškega kapitala družbe, saj so bile nakopičene izgube višje od delniškega kapitala. Zato Komisija meni, da so bila merila iz točke 10(a) Smernic za reševanje in prestrukturiranje v tem primeru izpolnjena od leta 2008.

(62) Poleg tega, kar zadeva merilo iz točke 11 Smernic za reševanje in prestrukturiranje, je prišlo pri družbi Larco do znatnega znižanja prometa od leta 2007 do leta 2009 in do znatnih izgub v letih 2008 in 2009 v skupnem znesku 221 milijonov EUR (116 milijonov EUR v letu 2008 in 105 milijonov EUR v letu 2009) Družba je v letih 2010 in 2011 povečala promet in dohodke, vendar to povečanje ni zadostovalo za njeno finančno sanacijo. V istem obdobju je njen lastniški kapital ostal negativen in njen dolg je še naprej naraščal. Poleg tega je družba Larco v prvi polovici leta 2012 zopet poslovala z izgubo.

(63) Komisija se ne strinja s trditvijo grških organov, da družba Larco ni bila v težavah v letih 2008 in 2009, ker so bile izgube posledica nižjih cen feroniklja.

(64) Prvič, dejstvo, da je padec cen feroniklja povzročil izgube in prispeval k težavam družbe Larco, ne ublaži ugotovitve, da je družba Larco kazala običajne znake podjetja v težavah. Zdravo podjetje bi moralo prilagoditi svoje stroške takim spremembam v cenah, da bi se izognilo izgubam.

(65) Drugič, v letih 2008 in 2009 je imela družba negativen lastniški kapital, dolg pa se je povečeval (63-odstotno povečanje v letih 2007 in 2008). Čeprav sta cena feroniklja in promet znatno narasla po letu 2010, poznejši finančni rezultati družbe Larco kažejo na to, da so težave obstajale še naprej. Torej ni mogoče skleniti, da so bile izgube iz let 2008 in 2009 zgolj posledica nizkih cen feroniklja.

(66) Glede na zgoraj navedeno se ugotovi, da je bila družba Larco podjetje v težavah v smislu Smernic za reševanje in prestrukturiranje, ko je bilo odobrenih zadevnih 6 ukrepov.

4.2 **Obstoj državne pomoči**

(67) Člen 107(1) Pogodbe določa, da je vsaka pomoč, ki jo dodeli država članica, ali kakršna koli vrsta pomoči iz državnih sredstev, ki izkrivlja ali bi lahko izkrivljala konkurenco z dajanjem prednosti posameznim podjetjem ali proizvodnji posameznega blaga, nezdružljiva z notranjim trgom, kolikor prizadene trgovino med državami članicami.

(68) V skladu z ustaljeno prakso Komisije in kot potrjuje sodna praksa, merilo za presojo, ali gre pri transakciji med javnim organom in podjetjem za državno pomoč, je načelo vlagatelja ali upnika v tržnem gospodarstvu (v nadaljnjem besedilu: NVTG ali NUTG) ([20]). Iz tega načela izhaja, da če država ravna na trgu kot gospodarski subjekt, mora to storiti na način, ki je primerljiv z zasebnim subjektom. Če država tega ne stori tako, potem bi lahko šlo za državno pomoč. Drugače povedano, merilo za presojo, ali gre pri transakciji za državno pomoč, je, ali bi zasebni subjekt, ki je v podobnem položaju, ravnal enako. Pri uporabi tega načela ni mogoče upoštevati negospodarske dejavnike kot razloge za dodelitev podpornih ukrepov.

([18]) Sklep Komisije v zadevi C 38/07 Arbel Fauvet Rail (UL L 238, 5.9.2008, str. 27), sklep Komisije v zadevi C 27/2010 United Textiles (UL L 279, 12.10.2012, str. 30).

([19]) V skladu s členom 47 grškega zakona št. 2190/1920 morajo delničarji družbe, katere lastniški kapital pade pod 50 % osnovnega kapitala (v šestih mesecih od konca zadevnega poslovnega leta), odločiti, ali bo šlo podjetje v likvidacijski postopek ali pa bodo sprejeli druge ukrepe.

([20]) Glej na primer zadevo C-305/89 Italija proti Komisiji („Alfa Romeo“), Recueil, str. I-1603, točki 18 in 19; zadevo T-16/96 Cityflyer Express proti Komisiji, Recueil, str. II-757, točka 51; združene zadeve T-129/95, T-2/96 in T-97/96 Neue Maxhütte Stahlwerke in Lech-Stahlwerke proti Komisiji, Recueil, str. II-17, točka 104; združeni zadevi T-268/08 in T-281/08, Land Burgenland in Avstrija proti Komisiji, ZOdl., str. II-0000, točka 48.

4.2.1 *Ukrep št. 1: Neizterjava dolga do ministrstva za finance*

(69) Na podlagi razpoložljivih informacij se Komisija ne more strinjati s trditvijo grških organov, da je bilo posojilo od organizacije OER zasebno posojilo. V skladu z grškim zakonom 1386/1983 (člen 1) ([21]), s katerim je bila ustanovljena organizacija OER, „OER deluje v korist socialnih interesov in pod nadzorom države“. V skladu s členom 3 istega zakona je bila država edina delničarka organizacije OER. Poleg tega je imela država možnost, da neposredno imenuje predsednika in 2 od 8 članov upravnega odbora ter posredno še 4 člane. Iz zgoraj navedenega sledi, da so sredstva organizacije OER državna sredstva in torej se zdi, da je mogoče vsako posojilo organizacije OER pripisati državi.

(70) Dokazi, ki so jih predložili grški organi, kažejo na to, da se je o dolgu družbe Larco do organizacije OER (ki je bil naknadno prenesen na državo) redno poročalo in se ga zaračunavalo v skladu z dogovorom o poravnavi dolga iz leta 1998. Del dolga je bil izterjan, ko je donosnost družbe to dopuščala. Družba Larco je v tem obdobju izvedla naložbe, kar je znižalo vračila, vendar so se s temi naložbami strinjali vsi upniki. V skladu z dogovorom upniki niso bili upravičeni do prisilne izterjave neplačanega dolga.

(71) Glede na zgoraj navedeno se ugotovi, da je bil ukrep št. 1 v skladu z NUTG, saj je država kot upnik ravnala tako, kot bi ravnal zasebni upnik, saj je uporabila vsa sredstva, ki jih je imela na voljo in v pogodbeno dogovorjenem okviru, da bi izterjala svoj dolg.

4.2.2 *Ukrep št. 2: Državno poroštvo leta 2008*

(72) Državna poroštva ogrožajo državna sredstva, ker se unovčujejo iz državnega proračuna. Vsako poroštvo, ki ni ustrezno povrnjeno, za državo pomeni izgubo finančnih sredstev. Zato je merilo državnih sredstev in vpletenosti države izpolnjeno za ta ukrep, česar grški organi ne izpodbijajo.

(73) Komisija se ne strinja s trditvijo grških organov, da so pogoji iz oddelka 3.2 Obvestila o poroštvih izpolnjeni. Komisija je ugotovila, da je bila družba Larco leta 2008 podjetje v težavah. Poleg tega letne poroštvene premije v višini 1 % ni mogoče obravnavati, kot da odraža tveganje nevračila posojil, zavarovanih s poroštvom, glede na velike finančne težave družbe Larco in zlasti glede na njeno visoko razmerje med dolgovi in lastniškim kapitalom.

(74) Komisija meni, da razumni upnik v tržnem gospodarstvu družbi Larco v takih okoliščinah ne bi dal poroštva. Ker je bil ukrep sprejet selektivno za družbo Larco, Komisija meni, da je bila z državnim poroštvom 2008 prejemniku dana selektivna prednost.

(75) Družba Larco deluje v sektorju, v katerem se z izdelki trguje med državami članicami, in sama izvozi večino svoje proizvodnje v druge države članice. Poleg tega obstaja pridobivanje, taljenje in rafiniranje niklja v 6 državah članicah poleg Grčije, in sicer v Avstriji, na Finskem, v Franciji (Nova Kaledonija), Španiji, na Švedskem in v Združenem kraljestvu ([22]). Z nikljem se trguje v skoraj vseh državah članicah ([23]).

(76) Sporni ukrepi omogočajo družbi Larco, da nadaljuje poslovanje, tako da – drugače od drugih konkurentov s finančnimi težavami – se ji ni treba soočiti s posledicami, do katerih navadno prihaja zaradi njenih slabih finančnih rezultatov. To izkrivlja konkurenco, saj morajo druge družbe, ki so dejavne na istih trgih, poslovati brez take državne podpore.

(77) Torej se ugotovi, da ukrep št. 2 pomeni državno pomoč v smislu člena 107(1) Pogodbe. Komisija meni, da je pomoč enaka znesku posojila, zavarovanega s poroštvom, saj je dvomljivo, da bi družba Larco glede na svoje ekonomske težave našla kakršno koli financiranje na trgu ne glede na okoliščine. Z drugimi besedami, Komisija meni, da je družba Larco dobila ugodnost, enako znesku posojila, zavarovanega s poroštvom, saj brez državnega poroštva na trgu ne bi mogla pridobiti tega financiranja.

(78) Komisija nima nobene informacije, ki bi kazala na to, da se je poroštvo uveljavljalo.

4.2.3 *Ukrep št. 3: Dokapitalizacija leta 2009*

(79) Udeležba države v dokapitalizaciji družbe Larco leta 2009 vključuje državna sredstva in jo je mogoče pripisati državi. Torej je to merilo izpolnjeno, grški organi pa tega niso izpodbijali.

([21]) Uradni list Helenske republike, FEK A 107, 6.7.1994.
([22]) Viri: British Geological Survey, European Mineral Statistics 2006–2010, http://www.bgs.ac.uk/; tudi Nickel Institute, http://www.nickelinstitute.org.
([23]) Vir: British Geological Survey, European Mineral Statistics 2006–2010, http://www.bgs.ac.uk/.

(80) Komisija ni prejela nobenega prepričljivega dokaza od grških organov, ki bi podprl njihovo trditev, da je država ravnala kot razumen vlagatelj v tržnem gospodarstvu. Zapisnik skupščine delničarjev, ki je bil predložen kot dokaz, vsekakor kaže na to, da delničarjem ni bil predložen načrt prestrukturiranja pred dokapitalizacijo, kljub temu da je bila družba Larco podjetje v težavah. Poleg tega končni znesek dokapitalizacije navsezadnje ni zadostoval za pokritje negativnega lastniškega kapitala družbe Larco in ga torej ni mogoče šteti za ukrep, s katerim se ščiti vrednost družbe in podpira njeno prestrukturiranje.

(81) Kar zadeva udeležbo NBG, Komisija navaja pojasnilo Sodišča, da „sočasnost, pa čeprav ob znatnih zasebnih naložbah, ne more sama po sebi zadostovati za ugotovitev neobstoja pomoči v smislu člena 87(1) ES, ne da bi se upoštevalo ostale upoštevne dejanske in pravne elemente“ ([24]).

(82) Delne udeležbe banke NBG dejansko ni mogoče uporabiti kot dokaz soobstoja države in zasebnih delničarjev, saj je bila banka NBG izpostavljena v razmerju do družbe Larco ne samo kot delničar, ampak tudi kot upnik. Njena odločitev, da se le deloma udeleži dokapitalizacije, je bila zato samo način, kako zavarovati ne samo vrednost svoje naložbe, ampak tudi svoj položaj upnika.

(83) Poleg tega je država dala družbi Larco državno poroštvo že leta 2008. Kot je ugotovljeno v zadevni sodni praksi, državne udeležbe v dokapitalizaciji leta 2009 torej ni mogoče obravnavati ločeno, temveč jo je treba obravnavati v okviru drugih ukrepov pomoči ([25]).

(84) Nazadnje, zapisnik skupščine delničarjev ne podpira trditve grških organov, da je bil namen družbe PPC, da omogoči državi velik večinski delež. Nasprotno, družba PPC je zgolj izjavila, da ne bo sodelovala v dokapitalizaciji.

(85) Komisija zato meni, da razumni vlagatelj v tržnem gospodarstvu v teh okoliščinah ne bi sodeloval v dokapitalizaciji družbe Larco. Ker je bil ukrep sprejet selektivno za družbo Larco, Komisija meni, da je bila z državno udeležbo v dokapitalizaciji leta 2009 prejemniku dana selektivna prednost.

(86) Iz razlogov, navedenih v uvodnih izjavah 75 in 76 zgoraj, lahko ukrep vpliva na trgovino med državami članicami in izkrivi konkurenco.

(87) Ugotovi se, da ukrep št. 3 pomeni državno pomoč v smislu člena 107(1) Pogodbe. Ker ni sporno, da je država v celoti uveljavila svoje pravice do dokapitalizacije [nejasno], je vrednost ukrepa št. 3 44 999 999,40 EUR.

(88) Kar zadeva datum dodelitve, iz zapisnika skupščine delničarjev z dne 14. maja 2009 izhaja, da je grška država 15. aprila 2009 ([26]) za dokapitalizacijo zagotovila 15 000 000 EUR ob upoštevanju celotnega prispevka države k dokapitalizaciji [nejasno], ki je znašal 44 999 999,40 EUR. Komisija nima informacije o datumu, ko je bil dodeljen preostali znesek prispevka države k dokapitalizaciji družbe.

4.2.4 *Ukrep št. 4: Državno poroštvo leta 2010*

(89) Iz enakih razlogov kot v primeru ukrepa št. 2 je merilo državnih sredstev in vpletenosti države izpolnjeno za ukrep št. 4, česar grški organi ne izpodbijajo.

(90) Komisija priznava, da bi lahko šlo za običajno poslovno prakso, da delničarji dajejo poroštva v okoliščinah, podobnih okoliščinam tega primera. Vendar ker je bila banka NBG tudi delničarka družbe Larco, Komisija meni, da bi bilo za delničarje normalno, če bi si sorazmerno delili izpostavljenost, ki izhaja iz spornega poroštva. Namesto tega pa je država prevzela celotno tveganje s tem, da je dala poroštvo za dolg, medtem ko je bila družba Larco v težavah in je njen dolg naraščal.

(91) Kar zadeva ukrep št. 2, pogoji iz oddelka 3.2 Obvestila o poroštvu niso izpolnjeni niti za ta ukrep, saj 2-odstotne premije ni mogoče obravnavati, kot da odraža tveganje neplačila družbe Larco.

([24]) Zadeva T-565/08, Corsica Ferries proti Komisiji, sodba z dne 11. septembra 2012, točka 122.
([25]) Združeni zadevi C-399/10 P in C-401/10 P Bouygues SA, Bouygues Télécom SA proti Komisiji in zadeva T-11/95 BP Chemicals proti Komisiji, točka 171.
([26]) Na podlagi dokumenta ministrstva za finance Οικ2/27694/0025.

(92) Komisija torej meni, da razumen upnik v tržnem gospodarstvu družbi Larco v takih okoliščinah ne bi dal poroštva. Ker je bil ukrep dodeljen selektivno družbi Larco, Komisija meni, da je bila prejemniku dana selektivna prednost.

(93) Iz razlogov, navedenih v uvodnih izjavah 75 in 76 zgoraj, lahko ukrep vpliva na trgovino med državami članicami in izkrivi konkurenco.

(94) Ugotovi se, da ukrep št. 4 pomeni državno pomoč v smislu člena 107(1) Pogodbe. Komisija meni, da je znesek pomoči enak znesku, za katerega je bilo dano poroštvo, saj je očitno, da ne glede na okoliščine noben razumen akter na trgu ne bi bil sposoben dati poroštva za tak znesek za družbo Larco glede na njene ekonomske težave. Z drugimi besedami, Komisija meni, da je družba Larco dobila ugodnost, enako znesku, za katerega je bilo dano poroštvo, saj brez državnega poroštva na trgu ne bi mogla pridobiti nobenega poroštva.

(95) Komisija nima nobene informacije, ki bi kazala na to, da se je poroštvo uveljavljalo.

4.2.5 *Ukrep št. 5: Bančne garancije namesto predplačila dodatnega davka leta 2010*

(96) Komisija upošteva pojasnila grških organov v zvezi z dejanskim ozadjem ukrepa št. 5.

(97) Glede na dokaze, ki so jih predložili grški organi, se Komisija strinja, da je sodišče dalo družbi Larco pravico nadomestiti predplačilo dodatnega davka z bančnimi garancijami na podlagi objektivnih meril, ki bi veljala za vsako družbo v podobnem položaju. Torej se ugotovi, da ukrep št. 5 ne pomeni selektivne prednosti za družbo Larco.

4.2.6 *Ukrep št. 6: Državna poroštva leta 2011*

(98) Komisija upošteva pojasnila grških organov v zvezi z dejanskim ozadjem ukrepa št. 6.

(99) Komisija se ne strinja z grškimi organi, da ukrep št. 6 ne vključuje državnih sredstev. Prvič, kot je bilo obrazloženo v zvezi z ukrepom št. 2, državna poroštva ogrožajo državna sredstva, ker se unovčujejo iz državnega proračuna. Poleg tega vsako poroštvo, ki se ne vrača ustrezno s tržno premijo, pomeni izgubo finančnih sredstev za državo. Dalje, trditev glede neplačanega dolga v višini 60 milijonov EUR iz naslova DDV se zdi nezdružljiva s pripombami, podanimi v zvezi z ukrepom št. 5, v katerih so grški organi trdili, da zakonito in namenoma niso vrnili zapadlega DDV, zato da so izravnali odlog predplačila dodatnega davka.

(100) Komisija zato meni, da je merilo državnih sredstev in vpletenosti države za ta ukrep izpolnjeno.

(101) Podobno kot pri ukrepih št. 2 in 4 pogoji oddelka 3.2 Obvestila o poroštvu niso izpolnjeni niti pri tem ukrepu.

(102) Komisija torej meni, da razumni upnik v tržnem gospodarstvu ne bi dal poroštva družbi Larco v takih okoliščinah. Ker je bil ukrep sprejet selektivno za družbo Larco, Komisija meni, da je bila prejemniku dana selektivna prednost.

(103) Iz razlogov, navedenih v uvodnih izjavah 75 in 76 zgoraj, lahko ukrep vpliva na trgovino med državami članicami in izkrivi konkurenco.

(104) Torej se ugotovi, da ukrep št. 6 pomeni državno pomoč v smislu člena 107(1) Pogodbe. Tako kot pri ukrepu št. 2 Komisija meni, da je znesek pomoči enak znesku posojila, zavarovanega s poroštvom, saj je dvomljivo, da bi družba Larco glede na svoje ekonomske težave našla financiranje na trgu ne glede na okoliščine.

(105) Komisija nima nobene informacije, ki bi kazala na to, da se je poroštvo uveljavljalo.

4.2.7 *Sklep o obstoju državne pomoči*

(106) Glede na zgoraj navedeno Komisija meni, da ukrepa št. 1 in 5 nista državni pomoči, medtem ko so ukrepi št. 2, 3, 4 in 6 državne pomoči v smislu člena 107(1) Pogodbe.

(107) Tako državna pomoč, ki jo vključuje ukrep št. 2, znaša 30 000 000 EUR in je bila dodeljena 22. decembra 2008. Državna pomoč, ki jo vključuje ukrep št. 3, znaša 44 999 999,40 EUR, vendar morajo grški organi razjasniti datum(e) dodelitve. Državna pomoč, ki jo vključuje ukrep št. 4, znaša 10 820 824,95 EUR, dodeljena pa je bila 10. maja 2010, in skupni znesek državne pomoči, ki jo vključuje ukrep št. 6, je 50 000 000 EUR (rezultat 30 000 000 EUR + 30 000 000 EUR), dodeljene 30. decembra 2011.

4.3 **Nezakonita pomoč**

(108) Ukrepi št. 2, 3, 4 in 6 pomenijo državno pomoč in so bili sprejeti ob kršitvi obveznosti priglasitve in mirovanja, določeni v členu 108(3) Pogodbe. Zato so ti ukrepi nezakonita državna pomoč.

4.4 **Združljivost pomoči**

(109) V kolikor nekateri ukrepi pomenijo državno pomoč v smislu člena 107(1) Pogodbe, je treba njihovo združljivost presojati ob upoštevanju izjem iz odstavkov 2 in 3 tega člena.

(110) V skladu s sodno prakso Sodišča so države članice tiste, ki morajo uveljavljati morebitne razloge za združljivost in dokazati, da so pogoji za takšno združljivost izpolnjeni ([27]).

4.4.1 *Združljivost ukrepov št. 2, 4 in 6*

(111) Grški organi za ukrepa št. 2 in 4 niso navedli nobenih razlogov za združljivost, saj so trdili, da ukrepa nista državna pomoč.

(112) Glede na to, da sta ukrepa državna pomoč, bi ju bilo treba presojati glede na njuno združljivost v skladu s členom 107(3)(c) Pogodbe in zlasti glede na Smernice za reševanje in prestrukturiranje, saj je družba Larco podjetje v težavah vsaj od leta 2008. V skladu s točko 20 Smernic za reševanje in prestrukturiranje „se, dokler ni zagotovljena njegova sposobnost preživetja, to podjetje [v težavah] toliko časa ne more šteti k ustreznim instrumentom za pospeševanje drugih ciljev javne politike. Posledično Komisija meni, da lahko zgolj ob izpolnjevanju pogojev, opredeljenih v teh smernicah, pomoč podjetjem v težavah prispeva k razvoju gospodarskih dejavnosti, ne da bi ob tem škodila trgovini v tolikšni meri, ki je v nasprotju z interesom Skupnosti“.

(113) Vendar zadevni pogoji iz Smernic za reševanje in prestrukturiranje (oddelek 3.1.) v tem primeru niso izpolnjeni. Poroštva niso prenehala po 6 mesecih, grški organi pa niso priglasili načrta za prestrukturiranje, s katerim naj bi se obnovila sposobnost preživetja družbe, izvedeni pa niso bili nobeni izravnalni ukrepi, da bi ublažili izkrivljanje konkurence. Končno, ne obstaja noben dokaz, da je bila pomoč omejena na najnižji potrebni znesek, zlasti tako da upravičenec do pomoči prispeva pomemben del svojih sredstev. Organi niso predložili načrta za likvidacijo.

(114) Kar zadeva ukrep št. 6, so grški organi trdili, da je bil združljiv z Začasnim okvirom in začasno poroštveno shemo ter da ga je mogoče vsekakor opredeliti kot pomoč za reševanje.

(115) Komisija se s trditvami grških organov ne strinja. Meni, da pogoji iz Začasnega okvira in začasne poroštvene sheme niso bili izpolnjeni, saj je bila družba Larco podjetje v težavah. Skupni znesek obeh poroštev je presegal letno maso plač družbe Larco, poroštvo je presegalo 90 % posojila, 1 % p.a. pa ni bilo mogoče šteti za tržno premijo, ki bi odražala tveganje neplačila za znesek, zavarovan s poroštvom.

(116) V zvezi s trditvijo, da je bil ukrep pomoč za reševanje, čeprav je Komisija razpravljala z grškimi organi o družbi Larco od leta 2011, organi niso nikoli omenili, da bi bilo treba poroštva iz leta 2011 obravnavati kot pomoč za reševanje in tega niso nikoli priglasili. V svojem odgovoru z dne 16. marca 2012 na vprašalnik so grški organi pravzaprav izrecno izjavili, da družba ni bila deležna pomoči za reševanje in/ali prestrukturiranje v zadnjih 10 letih.

([27]) Zadeva C-364/90, Italija proti Komisiji (1993), Recueil I-2097, točka 20.

(117) Vendar zadevni pogoji iz Smernic za reševanje in prestrukturiranje niso izpolnjeni niti v tem primeru. Poroštva 2011 niso prenehala po 6 mesecih, grški organi pa niso priglasili načrta za prestrukturiranje ali likvidacijo. Poslovni načrt, s katerim je bila utemeljena potreba po 30 milijonih EUR za naložbe, ne more biti podlaga za združljiv načrt za prestrukturiranje za namene Smernic za reševanje in prestrukturiranje. To je zato, ker namen tistega načrta ni bil obnoviti sposobnost preživetja družbe, niti niso bili predvideni ali izvedeni izravnalni ukrepi, da bi ublažili izkrivljanje konkurence. Končno, ni bilo nobenega dokaza, da je bila pomoč omejena na najnižji potrebni znesek, zlasti tako da upravičenec do pomoči prispeva pomemben del svojih sredstev. Organi niti niso predložili načrta za likvidacijo.

(118) Komisija ni našla nobenih drugih morebitnih razlogov za združljivost ukrepov št. 2, 4 in 6.

(119) Glede na zgoraj navedeno Komisija meni, da ukrepi št. 2, 4 in 6 niso združljivi z notranjim trgom.

4.4.2 *Združljivost ukrepa št. 3*

(120) Grški organi niso opredelili nobenih morebitnih razlogov za združljivost ukrepa št. 3, saj so trdili, da ukrep ni državna pomoč.

(121) Glede na to, da je ukrep državna pomoč, bi ga bilo treba presojati tudi glede na njegovo združljivost v skladu s Smernicami za reševanje in prestrukturiranje iz razlogov, navedenimi v uvodni izjavi 112 zgoraj. Vendar zadevni pogoji iz Smernic za reševanje in prestrukturiranje niti v tem primeru niso izpolnjeni. Grški organi nikoli niso priglasili načrta za prestrukturiranje, ki naj bi obnovil sposobnost preživetja družbe, niti se niso izvajali nobeni izravnalni ukrepi, da bi ublažili izkrivljanje konkurence. Končno, ne obstaja noben dokaz, da je bila pomoč omejena na najnižji potrebni znesek, zlasti tako da upravičenec do pomoči prispeva pomemben del svojih sredstev.

(122) Komisija ni našla nobenih drugih morebitnih razlogov za združljivost tega ukrepa.

(123) Glede na zgoraj navedeno Komisija meni, da je ukrep št. 3 nezdružljiv z notranjim trgom.

4.5 **Vračilo**

(124) V skladu s Pogodbo in ustaljeno sodno prakso Sodišča je Komisija pristojna za odločanje, ali mora zadevna država članica ukiniti ali spremeniti pomoč, ko ugotovi, da je nezdružljiva z notranjim trgom ([28]). Prav tako Sodišče dosledno meni, da je namen obveznosti države, da ukine pomoč, za katero Komisija meni, da ni združljiva z notranjim trgom, ponovna vzpostavitev prejšnjih razmer ([29]). V tem okviru je Sodišče odločilo, da je ta cilj dosežen, če prejemnik vrne zneske, ki so bili dodeljeni z nezakonito pomočjo, in se tako odpove ugodnostim, ki jih je užival v primerjavi s konkurenti na trgu, ter če se ponovno vzpostavi stanje pred plačilom pomoči ([30]).

(125) V skladu s sodno prakso člen 14(1) Uredbe Sveta (ES) št. 659/1999 ([31]) določa, da „če se v primerih nezakonite pomoči sprejmejo negativne odločbe, Komisija odloči, da mora zadevna država članica sprejeti vse potrebne ukrepe, da upravičenec vrne pomoč […]“.

(126) Zato glede na to, da noben od zadevnih ukrepov ni bil priglašen Komisiji in se je s tem kršil člen 108 Pogodbe ter jih je zato treba šteti za nezakonite in nezdružljive pomoči, jih je treba vrniti, da bi se ponovno vzpostavilo stanje, ki je obstajalo na trgu, pred dodelitvijo pomoči. Vračilo bi moralo pokriti čas od takrat, ko je upravičenec prejel ugodnost, t.j. ko je bila pomoč dana upravičencu na voljo, do dejanskega vračila, zneskom za vračilo pa se prištejejo obresti do dejanskega vračila.

5. **SKLEPNE UGOTOVITVE**

(127) Ukrepa št. 1 in 5 nista pomoč v smislu člena 107(1) Pogodbe.

(128) Grčija je nezakonito izvajala ukrepe št. 2, 3, 4 in 6 ter s tem kršila člen 108(3) Pogodbe.

([28]) Glej zadevo C-70/72, Komisija proti Nemčiji, [1973] Recueil, str. 813, točka 13.
([29]) Glej združene zadeve C-278/92, C-279/92 in C-280/92, Španija proti Komisiji, [1994] Recueil, str. I-4103, točka 75.
([30]) Glej zadevo C-75/97, Belgija proti Komisiji, Recueil 1999, str. I-030671, točki 64 in 65.
([31]) Uredba Sveta (ES) št. 659/1999 z dne 22. marca 1999 o določitvi podrobnih pravil za uporabo člena 93 Pogodbe ES (UL L 83, 27.3.1999, str. 1).

(129) Zlasti ukrepi št. 2, 4 in 6 (državna poroštva iz let 2008, 2010 in 2011) v korist družbe Larco so bili državna pomoč v smislu člena 107(1) Pogodbe in niso bili združljivi z notranjim trgom, ker ustrezni pogoji iz Smernic za reševanje in prestrukturiranje niso bili izpolnjeni niti ni bilo nobenih drugih razlogov za združljivost.

(130) Ukrep št. 3 (državna udeležba v dokapitalizaciji družbe Larco leta 2009) je bil prav tako državna pomoč in ni bil združljiv s Pogodbo, ker ustrezni pogoji iz Smernic za reševanje in prestrukturiranje niso bili izpolnjeni in ni bilo nobene podlage za združljivost.

(131) Komisija ugotavlja, da se Grčija strinja, da se ta sklep sprejme v angleškem jeziku –

SPREJELA NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Neizterjava dolga do ministrstva za finance in bančne garancije namesto predplačila dodatnega davka leta 2010, kar je Grčija izvedla v korist družbe Larco, ne pomenijo državne pomoči v smislu člena 107(1) Pogodbe.

Člen 2

Državna pomoč, ki znaša 135 820 824,35 EUR v obliki državnih poroštev v korist družbe Larco General Mining & Metallurgical Company S.A. leta 2008, 2010 in 2011, ter državna udeležba v dokapitalizaciji družbe leta 2009, ki jo je Grčija nezakonito dodelila ter s tem kršila člen 108(3) Pogodbe, nista združljivi z notranjim trgom.

Člen 3

1. Upravičenec Grčiji povrne nezdružljivo pomoč iz člena 2.

2. Zneskom, ki jih je treba vrniti, se prištejejo obresti od izplačila pomoči upravičencem do njihovega dejanskega vračila.

3. Obresti se izračunajo na podlagi obrestnoobrestnega računa, v skladu s poglavjem V Uredbe Komisije (ES) št. 794/2004 ([32]), kakor je bila spremenjena.

4. Kar zadeva ukrep št. 3, mora Grčija sporočiti točen(ne) datum(e), kdaj je prispevala k dokapitalizaciji leta 2009.

5. Grčija prekliče vsa neizvedena izplačila pomoči, navedena v členu 2, z začetkom veljavnosti na datum sprejetja tega sklepa.

Člen 4

1. Vračilo pomoči iz člena 2 se izvede takoj in učinkovito.

2. Grčija zagotovi, da se ta sklep izvede v štirih mesecih po uradnem obvestilu o tem sklepu.

Člen 5

1. Grčija v dveh mesecih po tem, ko je bila uradno obveščena o tem sklepu, predloži naslednje informacije:

(a) skupni znesek (glavnica in obresti za vračilo), ki ga je treba izterjati od upravičenca;

(b) natančen opis ukrepov, ki so že sprejeti in načrtovani za uskladitev s tem sklepom;

(c) dokumente, ki dokazujejo, da se je od upravičenca zahtevalo vračilo pomoči.

([32]) Uredba Komisije (ES) št. 794/2004 z dne 21. aprila 2004 o izvajanju Uredbe Sveta (ES) št. 659/1999 o določitvi podrobnih pravil za uporabo člena 93 Pogodbe ES (UL L 140, 30.4.2004, str. 1).

2. Grčija obvešča Komisijo o napredku glede nacionalnih ukrepov, sprejetih za izvajanje tega sklepa, dokler se vračanje pomoči iz člena 2 ne konča. Na zahtevo Komisije takoj predloži vse informacije o že sprejetih in načrtovanih ukrepih za uskladitev s tem sklepom. Prav tako predloži podrobne informacije o zneskih pomoči in obrestih za vračilo pomoči, ki jih je upravičenec že vrnil.

Člen 6

Ta sklep je naslovljen na Helensko republiko.

V Bruslju, 27. marca 2014

Za Komisijo
Joaquín ALMUNIA
Podpredsednik

PRILOGA

PODATKI O IZPLAČANIH ZNESKIH POMOČI, KI JIH JE TREBA VRNITI IN KI SO ŽE BILI VRNJENI

Identiteta upravičenca – ukrep	Skupni znesek prejete pomoči	Skupni znesek pomoči, ki jo je treba vrniti (glavnica)	Skupni znesek pomoči, ki je bila že vrnjena	
			Glavnica	Obresti za vračilo
Larco – ukrep št. 2	30 000 000	30 000 000	0	0
Larco – ukrep št. 3	44 999 999,40	44 999 999,40	0	0
Larco – ukrep št. 4	10 820 824,95	10 820 824,95	0	0
Larco – ukrep št. 6	50 000 000	50 000 000	0	0